

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yrityskiinnityslain
muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan yrityskiinnityslakia muutettavaksi. Tarkoituksena on selventää rekisteriviranomaisen tehtäviä sekä yritysten muutosten ja kiinnitetyn omaisuuden luovutuksen vaikutusta yrityskiinnityksen pysyvyyteen.

Tähän liittyvät tarpeelliset muutokset ehdotetaan tehtäviksi kaupparekisterilakiin, avoi-

mesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annettuun lakiin, osakeyhtiölakiin, osuuskuntalakiin ja ulosottolakiin.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	2. Laki kaupparekisterilain 18 §:n muuttamisesta	11
1. Nykyinen tilanne	3	3. Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 8 luvun 6 §:n muuttamisesta ...	12
2. Ehdotetut muutokset	4	4. Laki osakeyhtiölain 14 luvun 5 §:n muuttamisesta	12
3. Valmisteluvaiheet	4	5. Laki osuuskuntalain 154 ja 155 §:n muuttamisesta	13
4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset	4	6. Laki ulosottolain 5 luvun 8 a ja 10 a §:n muuttamisesta	13
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5	LIITTEET	
1. Lakiehdotusten perustelut	5	1. Rinnakkaistekstit	15
1.1. Yrityskiinnityslaki	5	Laki yrityskiinnityslain muuttamisesta	15
1.2. Kaupparekisterilaki	7	Laki kaupparekisterilain 18 §:n muuttamisesta	20
1.3. Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä	7	Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 8 luvun 6 §:n muuttamisesta	21
1.4. Osakeyhtiölaki	7	Laki osakeyhtiölain 14 luvun 5 §:n muuttamisesta	22
1.5. Osuuskuntalaki	8	Laki osuuskuntalain 154 ja 155 §:n muuttamisesta	23
1.6. Ulosottolaki	8	Laki ulosottolain 5 luvun 8 a ja 10 a §:n muuttamisesta	24
2. Voimaantulo	8	2. Asetus yrityskiinnitysasetuksen muuttamisesta .	25
LAKITEKSTIT	9		
1. Laki yrityskiinnityslain muuttamisesta	9		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Vuoden 1986 alusta tuli voimaan yrityskiinnityslaki (634/84). Yrityskiinnityslaki korvasi irtaimistokiinnityslain vuodelta 1923. Uuden lain tavoitteena on kehittää irtaimen omaisuuden kiinnitysjärjestelmää yritysten toimintaedellytysten lisäämiseksi parantamalla yritysten mahdollisuutta käyttää omaa irtainta omaisuuttaan luottojensa vakuutena. Erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten rahoitusmahdollisuuksia haluttiin parantaa. Samalla pyrittiin myös velkojan aseman turvaamiseen irtaimistokiinnitystä paremmin.

Yrityskiinnityslaila laajennettiin niiden elinkeinonharjoittajien piiriä, jotka voivat käyttää yritysomaisuuttaan luoton vakuutena. Nykyisin kaikkien kaupparekisteriin merkittyjen elin-

keinonharjoittajien on mahdollista turvautua tähän vakuusmuotoon. Yrityskiinnitys laajensi myös kiinnityskelpoisen omaisuuden piiriä. Yrityskiinnitys kohdistuu pääsääntöisesti kaikkien elinkeinonharjoittajan omistamaan elinkeinotoimintaan kuuluvaan käyttö-, vaihto- ja rahoitusomaisuuteen. Irtain omaisuus on kiinnityksen piirissä riippumatta siitä, missä omaisuus kulloinkin on.

Yrityskiinnitykset keskitettiin yhden valtakunnallisen rekisteriviranomaisen, patentti- ja rekisterihallituksen, hoidettavaksi. Patentti- ja rekisterihallituksessa yrityskiinnitykset kuuluvat yrityskiinnitystoimistolle, joka pitää yrityskiinnitysrekisteriä.

Yrityskiinnityshakemuksia ja yrityskiinnityksiin liittyviä ilmoituksia on rekisteriviranomaiselle saapunut odotettua enemmän.

	1986 mk	1987 mk	1988 mk	1989 mk
Vahvistamishakemukset	5 724	5 864	6 106	6 272
Vahvistetutkiinnitykset	4 033	6 943	5 784	6 058
Kiinnitettyjen panttivelkakirjojen pääoma yhteensä	5 mrd	6,5 mrd	6 mrd	8 mrd

Kiinnitetyn velkakirjan pääoma oli keskimäärin noin yksi miljoona markkaa. Suurin pääoma, jonka vakuudeksi yksittäisessä hakemuksessa on anottu kiinnitystä ja jonka vakuudeksi kiinnitys on vahvistettu, on ollut yksi miljardi markkaa.

Vuonna 1988 tehtiin kahden kuukauden ajalta selvitys eräistä elinkeinonharjoittajista, joiden omaisuuteen oli haettu kiinnitys. Selvityksen mukaan kiinnitykset jakautuivat toimialoittain seuraavasti:

teollisuus	32,0 %
kauppa	28,6 %
palvelu	20,2 %
majoitus ja ravitsemus	5,2 %
kuljetus	6,5 %
maa- ja metsätalous	4,1 %
talonrakennus	2,2 %
kaivannaistoiminta	1,2 %

Vuoden 1989 loppuun mennessä oli rekisteröity 900 vahvistettuihin kiinnityksiin liittyvää

muutoshakemusta ja -ilmoitusta. Näistä 684 oli kiinnityksenhaltijan muutosilmoituksia. Kiinnitysten keskinäisen etuoiusjärjestyksen muutoksia ja kuoletuksia oli yhteensä 169. Ilmoituksia ulosmittauksista, myymis- ja hukkamiskielloista ja pakkohuutokaupoista merkittiin yrityskiinnitysrekisteriin tänä aikana yhteensä 22.

Rasitustodistuksia rekisteriviranomainen on antanut yhteensä noin 29 500 vuoden 1989 loppuun mennessä.

Yrityskiinnityslainsäädännön tultua voimaan kiinnityshakemusten käsittely ruuhkaantui toiminnan alkuvaiheessa. Pisimmillään hakemusten käsittelyaika oli neljä kuukautta. Ruuhkaantumiseen vaikutti vanhojen irtaimistokiinnitysten muuttaminen yrityskiinnityksiksi. Myös yrityskiinnitysten käsittelyn vaatima tiedonsiirto kaupparekisteristä, automaattisen tietojenkäsittelyjärjestelmän käyttöönottovaikeudet ja henkilöstön vähyys lisäsivät ruuhkaa. Vuosien 1986 ja 1987 aikana saatiin lisää henkilökuntaa. Ruuhka saatiin puretuksi vuo-

den 1987 kevääseen mennessä. Nykyisin kiinnityshakemusten käsittely kestää keskimäärin viikosta kahteen viikkoon. Yrityskiinnitysasiain käsittely helpottuisi, jos kaupparekisterin ja yrityskiinnitysrekisterin automaattista tietojenkäsittelyjärjestelmää edelleen kehitettäisiin.

Kun otetaan huomioon vahvistettujen kiinnitystien määrä (kaikkiaan 22 818) ja kiinnitettyjen panttivelkakirjojen pääoma (25,7 miljardia markkaa) yrityskiinnityksellä on vakuusjärjestelmänä jo tähän mennessä käytännössä huomattava merkitys. Näiden lukujen perusteella ei tosin voida päätellä, kuinka paljon luottoa yrityskiinnityksiä vastaan on myönnetty eikä tästä ole tehty selvityksiä. Koska yrityskiinnityslaki on ollut voimassa vasta vähän aikaa, ei myöskään voida esittää täsmällisiä tietoja siitä, kuinka paljon kiinnityksenhaltijoille on kertynyt suorituksia yritysten konkurseissa. Sellaisten yritysten konkurseja, joiden omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, on tähän mennessä ollut 990. Näissä konkurseissa yrityskiinnitetuille saataville on kertynyt suorituksia olennaisesti enemmän kuin aikaisemmin irtaimistokiinnitysten nojalla. Tähän on keskeisesti vaikuttanut etuoikeusasetuksen muuttaminen yrityskiinnityslainsäädäntöä toteutettaessa siten, että yrityskiinnitetyllä saatavalla on olennaisesti parempi etuoikeusasema kuin irtaimistokiinnitetyllä saatavalla.

2. Ehdotetut muutokset

Yrityskiinnityslain voidaan sanoa toimineen pääosin tyydyttävästi ja vastanneen odotuksia. Käytännössä on tullut esiin eräitä lainsoveltamisongelmia. Pääasiassa nämä koskevat yritysten erilaisia muutostilanteita, kuten yrityksen luovutusta, toiminnan lopettamista tai elinkeinonharjoittajan muita muutoksia, ja aiheutuivat osittain siitä, että kaupparekisteri ja yrityskiinnitysrekisteri ovat itsenäisiä rekistereitä. Näitä koskevia säännöksiä on laissa tarpeen

selventää. Eräiltä osin on myös tarpeen selventää ja täydentää niitä säännöksiä, jotka koskevat kiinnityksenhaltijan asemaa esimerkiksi silloin, kun kiinnityksen kohteena olevaa omaisuutta luovutetaan tai muutoin käsitellään niin, että tällä on vaikutusta kiinnityksenhaltijan oikeuteen. Muutosten tarkoituksena on selventää rekisteriviranomaisen tehtäviä ja yrityksen muutosten sekä omaisuuden luovutuksen vaikutusta yrityskiinnityksen pysyvyyteen. Kun yrityskiinnityslakia näiltä osin muutetaan, on tarpeen muuttaa eräitä muita lakeja kuten kaupparekisterilakia (129/79).

3. Valmisteluvaiheet

Oikeusministeriö asetti maaliskuussa 1988 työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää yrityskiinnityslainsäädännön tarkistustarpeet ottaen huomioon lain soveltamisesta kertyneet kokemukset sekä valmistella tarpeelliset lainmuutokset. Työryhmä luovutti mietintönsä oikeusministeriölle huhtikuussa 1989. Työryhmän ehdotuksista annettussa, yhteensä 20 viranomaisen ja järjestön lausunnossa, pidettiin yrityskiinnityslain uudistamista tarpeellisenä ja ehdotuksia pääpiirteittäin toteuttamiskelpoisina. Useat lausunnonantajat kiinnittivät kuitenkin huomiota määräaikoihin, jotka liittyvät yrityskiinnityksen pysyvyyteen. Määräaikoja pidettiin muun muassa liian niukkoina sekä osittain tulkinnanvaraisina. Eräät lausunnonantajat esittivät lisäksi sellaisia muutosehdotuksia, jotka olisivat merkinneet yrityskiinnityksen peruseriaatteiden uudelleen arvioimista.

4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia eikä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1.1. Yrityskiinnityslaki

4 §. *Yrityskiinnityksen suhde muihin va-
kuusmuotoihin.* Rakennus, jonka omistaa muu
kuin maanomistaja, kuuluu yrityskiinnityksen
piiriin silloin, kun rakennuksen omistaja ei saa
siirtää käyttöoikeutta maahan ilman maan-
omistajan suostumusta. Lainkohdassa sääde-
tään yrityskiinnityksen voimassaolosta silloin,
kun yrityskiinnityksen kohteena oleva irtain
omaisuus, erityisesti vuokramiehen omistama
rakennus, ja omistusoikeus kiinteistöön tulevat
samalle omistajalle. Tämän jälkeen omaisuus
kuuluu kiinteistöön ja samalla kiinteistökiinni-
tyksen piiriin. Kiinteistökiinnitysten ja yritys-
kiinnitysten keskinäisen aseman selventämisek-
si ehdotetaan, että yrityskiinnitys säilyisi voi-
massa vain tietyn ajan ja tuottaisi etuoikeuden
maksun saantiin ennen kiinteistökiinnityksiä.
Sama koskisi yrityskiinnityksen voimassaoloa
silloin, kun maanvuokrasopimus muutetaan
siirtokelpoiseksi. Näin vältettäisiin se, että yri-
tyskiinnitys piilevänä kohdistuisi kiinteistöön
kuuluviin rakennuksiin.

9 §. *Kiinnitetyn omaisuuden luovutus.* Kiin-
nitettyä omaisuutta voidaan luovuttaa normaali-
in liiketoimintaan kuuluvalla tavalla. Vaikka
luovutus ei olisikaan normaalia liiketoimintaa,
lakkaa yrityskiinnitys, jos luovutuksensaaja on
vilpittömässä mielessä. Kiinnityksenhaltijan
aseman turvaamiseksi ehdotetaan, että yritys-
kiinnitys säilyisi voimassa tietyn ajan silloin,
kun luovutuksen kohteena on koko yrityskiin-
nitetty omaisuus tai pääosa siitä. Pääosa yri-
tyskiinnitetyistä omaisuudesta voitaisiin katsoa
luovutetun, kun luovutuksen kohteena olisi
omaisuutta enemmän kuin puolet koko yritys-
kiinnitetyn omaisuuden arvosta. Tällaisessa ta-
pauksessa luovutuksensaajalle ei ole perus-
teltua antaa vilpittömän mielen suojaa. Voi-
daan edellyttää, että luovutuksensaaja näissä
tapauksissa hankkii tiedon yrityskiinnitysrekis-
teristä luovutettua omaisuutta mahdollisesti ra-
sittavista yrityskiinnityksistä. Luovutettu omai-
suus vapautuu kiinnityksestä saatavan tultua

ulosottoteitse perityksi tai muutoin maksetuk-
si.

10 §. *Yrityksen luovutus ja kiinnityksen vas-
tattavaksi ottaminen.* Yrityksen luovutuksella
siton, että luovutetaan osakeyhtiön osakkeita
tai henkilöyhtiön yhtiöosuus, ei ole vaikutusta
yrityskiinnitykseen. Sitä vastoin silloin, kun
luovutetaan osakeyhtiön, henkilöyhtiön tai
muun yrityksen omaisuutta ja siten luovute-
taan koko yritys tai pääosa siitä, luovutustoi-
mella on vaikutusta yrityskiinnitykseen. Ehdot-
etun 9 §:n 3 momentin mukaan yrityskiinnitys
säilyy tällaisessa tapauksessa voimassa vain
tietyn ajan.

Lain 10 §:ssä säädetään siitä, millaisin edel-
lytyksin luovutuksensaaja voi ottaa vastatak-
seen luovutettavaan omaisuuteen kohdistuvas-
ta yrityskiinnityksestä. Edellytyksenä vastatta-
vaksi ottamiselle on yrityskiinnityksen piiriin
kuuluvan omaisuuden luovuttaminen sekä se,
että luovutettuun omaisuuteen ja luovutuksen-
saajan omaisuuteen vahvistettujen yrityskiinni-
tysten haltijat antavat tähän suostumuksensa
ja sopivat kiinnitysten keskinäisestä etuoikeu-
desta. Tällaisessa tapauksessa luovutuksen
kohteena on koko yritystoiminta ja kaikki
yrityskiinnityksen piiriin kuuluva omaisuus sa-
malla kertaa. Vastattavaksi ottamista on haet-
tava rekisteriviranomaiselta määräajassa.

Vastaanottajaksi yrityskiinnitysrekisteriin
voidaan merkitä vain kaupparekisteriin merkit-
ty elinkeinonharjoittaja. Sitä vastoin vastaan-
ottajan ei vielä luovutushetkellä tarvitse olla
kaupparekisteriin merkitty. Viimeistään silloin,
kun vastattavaksi ottamista haetaan, hänen
tulee kuitenkin olla kaupparekisteriin merkitty
elinkeinonharjoittaja.

Lainkohdassa ei aseteta rajoituksia sille, on-
ko yrityksen luovuttava elinkeinonharjoittaja
yksityinen vaiko yhteisö. Vastattavaksi ottami-
nen tapahtuu, kun siitä tehdään merkintä yri-
tyskiinnitysrekisteriin.

Vastaanotettavat kiinnitykset siirretään yri-
tyskiinnitysrekisterissä luovuttajalta luovutuk-
sensaaajalle. Vastattavaksi ottamisen jälkeen
yrityskiinnitys kohdistuu vastaanottajan kaik-
keen kiinnityskelpoiseen omaisuuteen.

Ehdotetussa 2 momentissa säädetään siitä, minkälaisin edellytysin rajoitettu kiinnitys voidaan ottaa vastattavaksi.

11 §. *Elinkeinonharjoittajaa koskevat muutokset.* Nykyisin 12 §:ään sisältyviä edellytyksiä, joilla yritys kiinnitys eräissä elinkeinotoiminnan muutostilanteissa säilyy sellaisenaan voimassa, ehdotetaan tarkennettaviksi ja niitä koskevat säännökset otettaviksi 11 §:ään. Kiinnityksen voimassaoloon eivät vaikuttaisi elinkeinonharjoittajan yhteisömuodon muuttaminen eikä yksityisen elinkeinonharjoittajan, aatteellisen yhdistyksen tai säätiön elinkeinotoiminnan muuttaminen tapahtumaan avoimena yhtiönä tai kommandiittiyhtiönä. Edellytyksenä olisi kuitenkin, että yhteisömuodon muutos tai yllä mainittu siirtyminen toimimaan avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön puitteissa ja näistä tehtävät kaupparekisterimerkinnot tapahtuvat muutosilmoituksen perusteella sen mukaan kuin kaupparekisterilaissa on säädetty. Tällaisissa tapauksissa elinkeinonharjoittajan kaupparekisterinumero ja samalla yritys kiinnityksen kiinnityskohde yritys kiinnitysrekisterissä säilyvät samoina. Samanlaisin edellytysin säilyy yritys kiinnitys entisin etuoikeuksin voimassa silloin, kun yksityinen elinkeinonharjoittaja luovuttaa elinkeinotoimintansa toiselle yksityiselle elinkeinonharjoittajalle tai säätiölle taikka aatteellinen yhdistys tai säätiö toiselle yksityiselle elinkeinonharjoittajalle, aatteelliselle yhdistykselle tai säätiölle tarkoituksena jatkaa luovuttajan elinkeinotoimintaa. Tällöin ei ole kysymys yhtiömuodon tai tähän verrattavan yritysmuodon muutoksesta vaan 10 §:ssä tarkoitettusta yritystoiminnan luovutukseen rinnastettavasta tapahtumasta, joka kuitenkin eroaa tästä siinä, että rekisteriteknisesti asia järjestetään muutosilmoituksella.

Yritys kiinnityksen voimassaolosta ja kiinnityksen tuottamasta etuoikeudesta sulautumisen yhteydessä noudatetaan, mitä esimerkiksi osakeyhtiöstä tai osuuskunnasta niitä koskevilla laeilla erikseen säädetään.

12 §. *Elinkeinonharjoittajan perinnönjako ja omaisuuden ositus.* Kun ehdotettu 11 § koski vain yritysmuodon muutoksia, 12 §:ään ehdotetaan tarkennettuina otettaviksi nykyisin 11 §:ään sisältyvät säännökset elinkeinonharjoittajan kuoleman ja perinnönjaon sekä omaisuuden osituksen vaikutuksesta yritys kiinnitykseen. Samalla ehdotetaan, että voimassa oleva 12 §:n 3 momentin säännös otetaan 1 momentiksi.

15 §. *Velkojan oikeus välittömään maksuun.* Pykälässä säädetään erityisistä erääntymisperusteista sellaisen saamisen perimiseksi, jonka vakuutena on yritys kiinnitys. Pykälä koskee niitä tapauksia, joissa yritys kiinnityksen ottaneen yrityksen toiminta lopetetaan, kiinnityksen kohteena oleva omaisuus vahingoittuu tai sitä käsitellään muutoin niin, että kiinnityksen haltijan vakuus vähenee ja hänen saamisensa periminen vaarantuu. Tällaisissa tapauksissa kiinnityksen haltijan on voitava periä saamisensa, vaikkei se muutoin olisikaan sopimuksen tai muun perusteen nojalla vielä erääntynyt. Ellei hän käytä tätä oikeuttaan, hän ei tietenkään menetä oikeuttaan vedota saatavansa sopimuksen mukaiseen erääntymisperusteeseen. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan ja 2 momenttiin ehdotetaan eräitä lähinnä teknisluonteisia tarkistuksia.

27 §. *Yritys kiinnityksen poistaminen rekisteristä.* Pykälän 1 momentissa selvennetään, missä tilanteissa rekisteriviranomainen voi poistaa yritys kiinnityksen yritys kiinnitysrekisteristä. Vuoden 1989 alusta voimaan tulleessa avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetussa laissa (389/88) on säännökset näiden yhtiöiden selvitystilasta. Lain mukaan yhtiö voidaan selvittää niin, ettei kiinnityksen haltijaa kuulla selvitysmenettelyn aikana. Tähän liittyen lainkohtaa ehdotetaan täydennettäväksi niin, että siinä säädetään, millaisin edellytysin yritys kiinnitys voidaan selvitystilasta aikana poistaa yritys kiinnitysrekisteristä. Jotta kiinnityksen haltijan oikeuksia ei loukattaisi, edellytetään, että rekisteriviranomainen saa poistaa avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön kiinnitykset selvitystilasta nojalla vain silloin, kun selvitysmies on hakenut julkisen haasteen ja maksanut yhtiön tunnetut velat.

34 §. *Kiinnityksen haltijan oikeuden turvaaminen.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lähinnä teknisluonteisia muutoksia, jotka jonkin verran lisäisivät kiinnityksen ottaneen elinkeinonharjoittajan ilmoitusvelvollisuutta kiinnityksen haltijan oikeuteen vaikuttavista tapahtumista yrityksessä.

Yritys kiinnityslain voimaantulon yhteydessä kumotussa irtaimistokiinnityslainlaissa oli kiinnityksen haltijan oikeuden turvaamista koskeva säännös, jonka mukaan kiinnityksen haltija sai, mikäli hänen oikeutensa sitä vaati, ulosotto- tai poliisiviranomaisen avulla estää panttina olevan omaisuuden pois viemisen ja pidättää siitä haltuunsa niin paljon kuin hänen saami-

sensa turvaamiseksi enintään oli tarpeen. Yrityskiinnityksissa ei vastaavaa säännöstä ole. Lain 34 §:n 2 momenttiin ehdotetaan otettaviksi säännökset, joiden perusteella yrityskiinnityksenhaltija voi saada oikeutensa turvatuksi, mikäli hänen etunsa sitä vaatii. Tämä oikeus yrityskiinnityksenhaltijalla olisi silloin, kun yrityskiinnityksen kohteena olevaa omaisuutta kiinnityksenhaltijan oikeutta loukaten hävitetään, viedään pois, luovutetaan tai muuten hukataan. Irtaimistokiinnityslain vastaavista säännöksistä ehdotetut säännökset eroaisivat kuitenkin siten, ettei turvaamistoimen suorittamista ole annettu poliisin tehtäväksi. Kiinnityksenhaltijan aseman turvaaminen tapahtuisi noudattamalla soveltuvien osin ulosottolain 7 luvun ja 9 luvun 1 §:n säännöksiä turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta, lakkaamisesta ja muutoksenhausta. Takavarikosta ja myymis- ja hukkaamiskiellosta yrityskiinnityslain mukainen turvaamistoimenpide eroaisi lähinnä siten, että ulosotonhaltijan päätöstä ei tarvittaisi, vaan ulosottomies voisi suorittaa turvaamistoimenpiteen suoraan hakijan pyynnöstä, tilanteen vaatiessa vastapuolta kuulematta. Turvaamistoimenpiteeseen riittää, että selvitetään omaisuuden olevan yrityskiinnityksen otanteen elinkeinonharjoittajan panttioikeuden kohteena olevaa omaisuutta tai omaisuuden ainakin ilmeisesti kuuluneen hänelle sillä tavoin, että hän on voinut siitä määrätä lainkohdassa tarkoitetulla tavalla.

Turvaamistoimenpide olisi vain lyhytaikainen. Turvaamistoimenpide raukeaa, jollei kiinnityksenhaltija ulosottolain 7 luvun 11 §:n mukaisesti hae saatavansa maksua kuuden viikon kuluessa turvaamistoimenpiteestä.

Ulosotonhaltija tai tuomioistuin voisi määrätä turvaamistoimenpiteen peruutettavaksi ulosottolain 7 luvun 13 §:ssä säädettyin edellytyksin.

Voimaantulosäännös. Koska ennen lain voimaantuloa on saatettu tehdä sopimuksia kiinnitetyn omaisuuden luovuttamisesta ja elinkeinonharjoittajaa koskevista muutoksista, on tarpeen säätää, että näiden vaikutus yrityskiinnitykseen määräytyy aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan.

1.2. Kaupparekisterilaki

18 §. Ehdotetun uuden 4 momentin mukaan kaupparekisteriviranomainen ei saa elinkeino-

toiminnan lopettamista tai yhteisön purkautumista koskevan ilmoituksen perusteella poistaa elinkeinonharjoittajaa kaupparekisteristä ennen kuin yrityskiinnitykset on kuoletettu tai siirretty jollekin toiselle kaupparekisteriin merkitylle elinkeinonharjoittajalle. Säännöksellä pyritään turvaamaan yrityskiinnityksen haltijan asema niissä tapauksissa, jolloin ei ole kyse konkurssista, osakeyhtiön tai osuuskunnan selvitys- tai suoritustilasta tai sellaisesta avoimen tai kommandiittiyhtiön selvitystilasta, jossa selvitysmies on hakenut julkisen haasteen ja maksanut yhtiön tunnetut velat. Näissä tapauksissa kiinnityksenhaltijan edut on jo otettu huomioon, ja kaupparekisteriviranomainen voi merkitä elinkeinotoiminnan lopetetuksi tai yhteisön purkautuneeksi saatuaan siitä ilmoituksen perusteella tiedon. Säännös tästä on yrityskiinnityslain 27 §:n 1 momentissa.

1.3. Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä

8 luku. Yhtiömuodon muuttaminen ja yhtiöiden sulautuminen

6 §. *Sulautuminen.* Pääsääntöisesti avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön sulautumisessa sulautuvan yhtiön varat ja velat siirtyvät vastaanottavalle yhtiölle jo sulautumissopimuksen tekemisellä. Niissä tapauksissa, joissa sulautuvalla yhtiöllä on yrityskiinnitys, ehdotetaan, että sulautuminen katsotaan tapahtuneeksi vasta kaupparekisteriin merkitsemisellä. Tämä on tarpeen sen vuoksi, että kiinnitysrekisteriviranomaisella ei tätä ennen ole tietoa sulautumissopimuksesta eikä se voi siirtää sulautuvan yhtiön kiinnityksiä vastaanottavalle yhtiölle ennen kuin sulautumisesta on tehty merkintä kaupparekisteriin.

Mikäli sulautuvalla ja vastaanottavalla yhtiöllä tai yhdistelmäsulautumisessa useammalla sulautuvalla yhtiöllä on yrityskiinnityksiä, edellytyksenä sulautumisen merkitsemiselle kaupparekisteriin on kiinnityksenhaltijain sopimus kiinnitysten etuoikeudesta sekä se, että etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä kiinnitysrekisteriin. Jollei näin olisi, syntyisi käytännössä epäselvyyksiä siitä, mihin omaisuuteen kiinnitykset kohdistuvat ja mikä on niiden etuoikeus.

1.4. Osakeyhtiölaki

14 luku. Sulautuminen ja osakkeiden lunastaminen tytäryhtiössä

5 §. Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että sulautumisesta ei saa tehdä merkintää kaupparekisteriin ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä kiinnitysrekisteriin, jos sulautumiseen osallisista yhtiöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yrityskiinnitys. Muussa tapauksessa syntyisi käytännössä epäselvyyksiä siitä, mihin omaisuuteen kiinnitykset kohdistuvat ja mikä on niiden etuoikeus.

Koska kaupparekisteriviranomainen huolehtii kiinnitysten järjestämisestä, sopimusta kiinnitysten etuoikeudesta ei tarvitse esittää enää tuomioistuimelle, joten 1 momentista voidaan poistaa viittaus yrityskiinnityslakiin.

1.5. Osuuskuntalaki

154 §. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi viittaus yrityskiinnityslakiin 155 §:ään tehtävän 3 momentin muutoksen vuoksi.

155 §. Uudessa 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että sulautumisesta ei saa tehdä merkintää kaupparekisteriin ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä kiinnitysrekisteriin, jos sulautumiseen osallisista osuuskunnista useamman kuin yhden omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys. Muussa tapauksessa syntyisi käytännössä epäselvyyksiä siitä, mihin omaisuuteen kiinnitykset kohdistuvat ja mikä on niiden etuoikeus.

1.6. Ulosottolaki

5 luku. Ulosmitatun omaisuuden rahaksi muuttamisesta

8 a §. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kun myydään yrityksen koko omaisuus yhtenä kokonaisuutena, kiinnityksenhaltija voi jättää saatavansa kiinnityksi myytyyn omaisuuteen yrityskiinnityslain 10 §:ssä säädettyin edellytyksin ja vaikutuksin.

10 a §. Yrityskiinnitys tuottaa panttioikeuden, joka konkurssissa ja pakkohuutokaupassa muuttuu etuoikeusasetuksessa (32/1868) tarkoitetuksi etuoikeudeksi. Kun yrityskiinnityksen haltija saa saamiselleen kiinnityksen perusteella suorituksen, hän on tältä osin käyttänyt panttioikeuttaan. Menettelyn selkeyttämiseksi ehdotetaan tarkistettavaksi säännöksiä, jotka koskevat kiinnitettyjen velkakirjojen käsittelyä ja näihin pakkohuutokaupan perusteella tehtäviä merkintöjä. Saadusta suorituksesta olisi 1 momentin mukaan tehtävä merkintä panttivelkakirjaan ja ilmoitettava tästä rekisteriviranomaiselle yrityskiinnitysrekisteriin merkitsemistä varten. Kun kiinnityksenhaltijan saatava tulee suoritetuksi panttivelkakirjan täyteen määrään, huutokaupan toimittajan on liitettävä ilmoitukseen panttivelkakirja kiinnityksen kuollettamiseksi. Näillä järjestelyillä estetään se, että saman panttivelkakirjan perusteella voidaan panttioikeutta käyttää useaan kertaan muiden velkojien oikeutta loukaten.

Pykälän 2 momentti koskee ilmoittamista ja merkintöjen tekemistä niissä tapauksissa, joissa ostaja ottaa vastatakseen kiinnitetystä saatavasta.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan saatettaviksi voimaan heti niiden tultua hyväksytyiksi.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**yrittyskiinnityslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun yrittyskiinnityslain (634/84) 4 §:n 2 momentti, 10, 11 ja 12 §, 15 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 34 § sekä
lisätään 9 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

*Yrittyskiinnityksen suhde muihin
vakuusmuotoihin*

Jos rakennuksen tai yrittyskiinnityksen kohteena olevan muun siihen verrattavan omaisuuden omistaja saa omistusoikeuden kiinteistöön, jolla kiinnitetty omaisuus sijaitsee, tai yrittyskiinnityksen kohteena oleva rakennus tai muu omaisuus luovutetaan sanotun kiinteistön omistajalle, yrittyskiinnitys pysyy voimassa yrittyskiinnityksen alaiseen omaisuuteen siitä huolimatta, että tämän on katsottava kuuluvan kiinteistöön, ja yrittyskiinnitys tuottaa etuoikeuden maksun saantiin omaisuuden arvosta ennen kiinteistöön aikaisemmin vahvistettuja kiinnityksiä. Yrittyskiinnitys pysyy voimassa ja tuottaa etuoikeuden maksun saantiin myös, jos yrittyskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden omistajan ja kiinteistön omistajan välistä sopimusta kiinteistön käytöstä muutetaan siten, että käyttöoikeuteen ja rakennuksiin voidaan vahvistaa kiinnitys kiinteän omaisuuden kiinnittämistä koskevien säännösten nojalla. Yrittyskiinnitys raukeaa kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun yrittyskiinnityksen haltija sai tiedon omaisuuden luovutuksesta tai muusta oikeustoimesta, jonka johdosta yrittyskiinnityksen kohteena oleva omaisuus tuli kiinteistön osaksi tai kiinteistön käyttöoikeuden yllä mainitusta muutoksesta, ja viimeistään kahden vuoden kuluttua sanotusta tapahtumasta, jollei hän siihen mennessä hae saatavansa maksua kiinnitetystä omaisuudesta ja ilmoita siitä rekisteriviranomaiselle.

9 §

Kiinnitetyn omaisuuden luovutus

Jos elinkeinonharjoittaja myy tai muutoin luovuttaa yrittyskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden kokonaisuudessaan tai pääosin, yrittyskiinnitys pysyy voimassa ja tuottaa etuoikeuden maksun saamiseen luovutetusta omaisuudesta ennen luovutuksensaajan omaisuuteen vahvistettua yrittyskiinnitystä. Kiinnitys raukeaa kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun kiinnityksen haltija sai tiedon luovutuksesta ja viimeistään kahden vuoden kuluttua luovutuksesta, jollei hän siihen mennessä hae saatavansa maksua kiinnitetystä omaisuudesta ja ilmoita siitä rekisteriviranomaiselle. Luovutettu omaisuus vapautuu kiinnityksestä kiinnityksen haltijan saatavan tultua suoritetuksi tai kun kiinnityksen haltija on luopunut perinnästä tai antanut vapautumiseen muutoin suostumuksensa.

10 §

*Yrittyskiinnityksen luovutus ja kiinnityksen
vastattavaksi ottaminen*

Kaupparekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja voi ottaa vastatakseen toisen elinkeinonharjoittajan hänelle luovuttamaan elinkeinotoimintaan kuuluvaan omaisuuteen vahvistettua yrittyskiinnityksestä. Edellytyksenä vastattavaksi ottamiselle on elinkeinotoiminnan ja kaiken siihen kuuluvan kiinnityskelpoisen omaisuuden luovuttaminen sekä se, että luovutettuun omaisuuteen ja luovutuksensaajan omaisuuteen vahvistettujen yrittyskiinnityksien

haltijat antavat tähän suostumuksensa ja sopivat kiinnitysten keskinäisestä etuoikeudesta. Vastattavaksi ottamista on yrityskiinnityksen vastattavaksi ottavan elinkeinonharjoittajan haettava rekisteriviranomaiselta kolmen kuukauden kuluessa luovutuksesta. Vastattavaksi ottaminen tapahtuu, kun siitä tehdään merkintä yrityskiinnitysrekisteriin. Vastattavaksi ottamisen jälkeen yrityskiinnitys kohdistuu vastantottajan kaikkeen yrityskiinnityskelpoiseen omaisuuteen.

Mitä 1 momentissa säädetään, on soveltuvien osin voimassa silloin kun kysymys on yrityksen osan ja siihen kuuluvan sellaisen omaisuuden luovuttamisesta, johon on vahvistettu yrityskiinnitys rajoitettuna siten kuin 5 §:n 2 momentissa säädetään. Vastattavaksi ottamisen edellytyksenä on lisäksi se, että kiinnitykset vastattavaksi ottamisen jälkeen täyttävät 5 §:n 3 momentissa säädetty vaatimukset.

11 §

Elinkeinonharjoittajaa koskevat muutokset

Elinkeinonharjoittajan yhteisömuodon muuttaminen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan, aatteellisen yhdistyksen tai säätiön elinkeinotoiminnan muuttaminen harjoitettavaksi avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön muodossa ei vaikuta yrityskiinnityksen voimassaoloon eikä kiinnityksen tuottamaan etuoikeuteen, jos muutos merkitään rekisteriin kaupparekisterilain (129/79) 14 §:ssä säädetyn muutosilmoituksen perusteella. Sama koskee yrityskiinnityksen voimassaoloa ja etuoikeutta silloin kun yksityinen elinkeinonharjoittaja, aatteellinen yhdistys tai säätiö luovuttaa elinkeinotoiminnan ja kaiken siihen kuuluvan omaisuuden luovutuksensaajalle, joka tehtyään muutosilmoituksen jatkaa luovuttajan elinkeinotoimintaa.

Yrityskiinnityksen voimassaolosta ja kiinnityksen tuottamasta etuoikeudesta yhteisön sulautuessa on voimassa, mitä asianomaista yhteisöä koskevassa laissa säädetään.

12 §

Elinkeinonharjoittajan perinnönjako ja omaisuuden ositus

Kun elinkeinonharjoittaja, jonka omaisuuden on vahvistettu yrityskiinnitys, kuolee, yrityskiinnitys kohdistuu kuolinpesään kuuluvaan yrityksen kiinnityskelpoiseen omaisuuteen.

Jos yritys ja kaikki sen omaisuus, jota yrityskiinnitys koskee, elinkeinonharjoittajan perinnönjaossa tai omaisuuden osituksessa siirtyy jollekin kuolinpesän osakkaista, testamentinsaajalle tai elinkeinonharjoittajan puolisolle elinkeinotoiminnan jatkamista varten, yrityskiinnityksen pysyvyydestä on voimassa, mitä 11 §:n 1 momentissa säädetään. Jos jako tai ositus toimitetaan elinkeinotoiminnan lopettamiseksi, kiinnitys pysyy voimassa. Kiinnityksenhaltijan on kuitenkin oikeutensa säilyttämiseksi noudatettava, mitä 9 §:n 3 momentissa säädetään.

15 §

Velkojan oikeus välittömään maksuun

Velkoja saa hakea maksun kiinnitetystä omaisuudesta, vaikkei saatava olisikaan eräännytynyt:

1) jos sellaisen yrityksen tai yrityksen osan toiminta, jonka omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, lopetetaan tai koko yritys tai sen osa luovutetaan taikka yrityksen omaisuutta luovutetaan 9 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tai vastoin 9 §:n 1 momentin säännöstä taikka kiinnitetty omaisuus tulee kiinteistön osaksi tai muutoin kiinteistökiinnityksen kohteeksi kelpaavaksi 4 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla;

Oikeus saatavan perimiseen 1 momentin nojalla lakkaa, jollei kiinnityksenhaltija kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa mainitusta seikasta tiedon saatuaan hae saatavaa velalliselta. Silloin kun vaatimus perustuu 1 momentin 1 kohtaan, vaatimus on esitettävä 9 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

27 §

Yrityskiinnityksen poistaminen rekisteristä

Elinkeinonharjoittajan lopetettua toimintansa konkurssin tai selvitys- tai suoritustilan johdosta yrityskiinnitys poistetaan yrityskiinnitysrekisteristä sen jälkeen, kun toiminnan lopettamisesta tai yhteisön purkamisesta on tätä koskevan ilmoituksen tai tiedonannon perusteella tehty merkintä kaupparekisteriin. Avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön selvitystilän johdosta saadaan yrityskiinnitys poistaa rekisteristä vain, jos selvitysmenettelyssä on noudatettu,

mitä avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/88) 5 luvun 15 §:n 1—3 momentissa säädetään.

34 §

Kiinnityksenhaltijan oikeuden turvaaminen

Elinkeinonharjoittaja, jonka omaisuuteen on vahvistettu yritys kiinnitys, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan kiinnityksenhaltijalle yrityksen tai sen kiinnitetyn osan toiminnan lopettamisesta, yrityksen tai sen osan tai yrityksen 9 §:n 3 momentissa tarkoitetun omaisuuden luovuttamisesta, yrityksen sulautumisesta, elinkeinonharjoittajaa koskevista 11 §:ssä tarkoitetuista muutoksista, kiinnitettyä omaisuutta kohdanneesta 15 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta tapahtumasta sekä muista kiinnityksenhaltijan oikeuteen olennaisesti vaikuttavista tapahtumista yrityksessä. Hänen on annettava kiinnityksenhaltijalle tämän pyynnöstä myös muut kiinnitettyä omaisuutta koskevat vakuuden arvon toteamiseksi tarpeelliset tiedot.

Jos ulosottomies harkitsee, että on vaara yritys kiinnityksen kohteena olevan omaisuuden

hävittämisestä, pois viemisestä, luovuttamisesta tai muusta hukkaamisesta kiinnityksenhaltijan oikeutta loukaten, ulosottomiehen on kiinnityksenhaltijan hakemuksesta viipymättä ja tilanteen vaatiessa vastapuolta kuulematta turvattava panttina olevan omaisuuden säilyminen tarpeellisessa määrin. Turvaamistoimenpiteestä on muutoin soveltuvien osin voimassa, mitä ulosottolain 7 luvussa ja 9 luvun 1 §:ssä säädetään turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta, lakkaamisesta ja muutoksenhausta. Kiinnityksenhaltijan on kuuden viikon kuluessa turvaamistoimenpiteestä haettava saatavansa maksua niin kuin ulosottolain 7 luvun 11 §:ssä säädetään uhalla, että turvaamistoimenpide muuten raukeaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneen kiinnitetyn omaisuuden luovutuksen, yrityksen luovutuksen sekä elinkeinonharjoittajaa koskevan 11 §:ssä tarkoitetun muutoksen vaikutus yritys kiinnitykseen määräytyy tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

2.

Laki

kaupparekisterilain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/79) 18 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetulla lailla (390/88), uusi 4 momentti seuraavasti:

18 §

Rekisteriviranomainen ei saa merkitä elinkeinotoimintaa lopetuksi tai yhteisöä purkautuneeksi rekisteriviranomaiselle tehdyn ilmoituksen tai tiedonannon perusteella, jos elinkeinonharjoittajan omaisuuteen on vahvistettu yritys kiinnitys, ennen kuin yritys kiinnitys on kuolettu tai yrityksen luovutuksensaaja on ottanut

vastatakseen kiinnityksestä saatavasta yritys kiinnityslain 10 §:n mukaisesti, jollei kysymys ole yritys kiinnityslain (634/84) 27 §:n 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta tai tiedonnannosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

3.

Laki

avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 8 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetun lain (389/88) 8 luvun 6 §:n 4 momentti seuraavasti:

8 luku

Yhtiömuodon muuttaminen ja yhtiöiden sulautuminen

6 §

Sulautuminen

Jos sulautuvan yhtiön omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnityksella (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, sulautuvan yhtiön varat ja velat eivät siirry vastaanottavalle yhtiölle ennen kuin sulautumisesta on tehty merkintä kauppa-

rekisteriin. Merkintää sulautumisesta ei saa tehdä, jos sulautumiseen osallisista yhtiöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yrityskiinnitys, ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä yrityskiinnitysrekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

4.

Laki

osakeyhtiölain 14 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/78) 14 luvun 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (643/84), sekä *lisätään* 14 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 24 päivänä elokuuta 1984 annetulla lailla ja 5 päivänä elokuuta 1983 annetulla lailla (687/83), uusi 4 momentti seuraavasti:

14 luku

Sulautuminen ja osakkeiden lunastaminen tytäryhtiössä

5 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity, yhtiöiden on haettava sulautuvan yhtiön kotipaikan tuomioistuimen tai, 2 §:ssä tarkoitettua tapauksessa, vastaanottavalle yhtiölle yhtiöjärjestyksessä määrätyn kotipaikan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys sopimuksen hyväksymisen rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Muutoin on vastaavasti sovellettava, mitä 6 luvun 3 §:n

2 ja 3 momentissa on siinä tarkoitettusta tapauksesta säädetty. Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle.

Jos sulautumiseen osallisista yhtiöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yrityskiinnityksella (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, ei sulautumisesta saa tehdä kaupparekisteriin merkintää ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä yrityskiinnitysrekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

5.

Laki**osuuskuntalain 154 ja 155 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain (247/54) 154 §, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (644/84), sekä
lisätään 155 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

154 §

Tuomioistuimen on kehotettava kuulutuksella kaikkia velkojia, jotka haluavat varata itselleen oikeuden saada saamisista maksun purkautuvalta osuuskunnalta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle määräpäivänä kolmen kuukauden kuluttua. Kuulutus on heti pantava nähtäville tuomioistuimen ilmoitustaululle, ja se on julkaistava virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kaksi ja toisen kerran viimeistään kuukautta ennen paikatutlopäivää. Tuomioistuimen on annettava kuulutuksesta erikseen tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille.

Jos esitetään selvitys, että velkojat, jotka ovat tehneet 1 momentissa mainitun varauksen, ovat saaneet maksun saamisistaan tai että saamisista on asetettu tuomioistuimen hyväk-

symä vakuus, on tuomioistuimen annettava suostumus sulautumiseen.

155 §

— — — — —
 Jos sulautumiseen osallisista osuuskunnista useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yritysikiinnityslaisissa (634/84) tarkoitettu yritysikiinnitys, ei sulautumisesta saa tehdä kaupparekisteriin merkintää ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hake muksen perusteella tehty merkintä yritysikiinnitysurekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 19 .

6.

Laki**ulosottolain 5 luvun 8 a ja 10 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain 5 luvun 8 a §:n 3 momentti ja 10 a §, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (636/84), seuraavasti:

5 luku**Ulosmitatun omaisuuden rahaksi
muuttamisesta****8 a §**

— — — — —
 Jos yrityksen koko omaisuus myydään yhtenä kokonaisuutena, ostaja voi ottaa vastataksien myytyyn omaisuuteen kiinnitetystä saatavasta yritysikiinnityslain 10 §:ssä säädettyin edellytyksin ja vaikutuksin, jos kiinnityksen-

haltija ennen kauppahinnan jakamista ilmoittaa tähän suostuvansa.

10 a §

Kun sellaisen irtaimen omaisuuden huuto-kauppa, johon on vahvistettu yritysikiinnitys, on saanut lainvoiman ja kauppasumman jako on toimitettu, huutokaupan toimittajan on ilmoitettava patentti- ja rekisterihallitukselle myymisestä ja siitä mitä kauppasumman jaossa on kertynyt kiinnityksenhaltijoille. Huutokau-

pan toimittajan tulee tehdä kiinnitettyyn panttivelkakirjaan merkintä suorituksesta. Kun kiinnityksenhaltijan saatava tulee suoritetuksi panttivelkakirjan täyteen määrään, huutokaupan toimittajan on liitettävä ilmoitukseen panttivelkakirja kiinnityksen kuolettamiseksi.

Kun ostaja ottaa vastatakseen kiinnitetystä saatavasta 8 a §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, huutokaupan toimittajan on ilmoitettava tästä patentti- ja rekisterihallitukselle yri-

tyskiinnitysrekisteriin merkitsemistä varten. Huutokaupan toimittajan on tehtävä panttivelkakirjaan merkintä vastattavaksi ottamisesta.

Huutokaupan toimittajan on tehtävä ilmoitus sellaisen saatavan perimiseksi toimitetun ulosmittauksen perääntymisestä, jonka vakuudeksi on vahvistettu yritys kiinnitys.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Tarja Halonen*

1.

Laki**yrityskiinnityslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun yrityskiinnityslain (634/84) 4 §:n 2 momentti, 10, 11 ja 12 §, 15 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 34 § sekä *lisätään* 9 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

*Yrityskiinnityksen suhde muihin
vakuusmuotoihin*

Jos rakennuksen tai yrityskiinnityksen kohteena olevan muun omaisuuden omistaja saa omistusoikeuden kiinteistöön, jolla yrityskiinnitetty omaisuus sijaitsee, yrityskiinnitys pysyy voimassa yrityskiinnityksen alaiseen omaisuuteen siitä huolimatta, että tämän on katsottava kuuluvan kiinteistöön, ja yrityskiinnitys tuottaa etuoikeuden maksun saantiin omaisuuden arvosta ennen kiinteistöön aikaisemmin vahvistettuja kiinnityksiä. Yrityskiinnitys pysyy voimassa ja tuottaa etuoikeuden maksun saantiin myös, jos yrityskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden omistajan ja kiinteistön omistajan välistä sopimusta kiinteistön käyttöön muutetaan siten, että käyttöoikeuteen ja rakennuksiin voidaan vahvistaa kiinnitys kiinteän omaisuuden kiinnittämistä koskevien säännösten nojalla. *Jos yrityskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden omistaja luovuttaa sanotun omaisuuden kiinteistön omistajalle, yrityskiinnityksen pysyvyydestä on soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 10 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.*

Jos rakennuksen tai yrityskiinnityksen kohteena olevan muun *siihen verrattavan* omaisuuden omistaja saa omistusoikeuden kiinteistöön, jolla kiinnitetty omaisuus sijaitsee, *tai yrityskiinnityksen kohteena oleva rakennus tai muu omaisuus luovutetaan sanotun kiinteistön omistajalle*, yrityskiinnitys pysyy voimassa yrityskiinnityksen alaiseen omaisuuteen siitä huolimatta, että tämän on katsottava kuuluvan kiinteistöön, ja yrityskiinnitys tuottaa etuoikeuden maksun saantiin omaisuuden arvosta ennen kiinteistöön aikaisemmin vahvistettuja kiinnityksiä. Yrityskiinnitys pysyy voimassa ja tuottaa etuoikeuden maksun saantiin myös, jos yrityskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden omistajan ja kiinteistön omistajan välistä sopimusta kiinteistön käytöstä muutetaan siten, että käyttöoikeuteen ja rakennuksiin voidaan vahvistaa kiinnitys kiinteän omaisuuden kiinnittämistä koskevien säännösten nojalla. *Yrityskiinnitys raukeaa kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun yrityskiinnityksen haltija sai tiedon omaisuuden luovutuksesta tai muusta oikeustoimesta, jonka johdosta yrityskiinnityksen kohteena oleva omaisuus tuli kiinteistön osaksi tai kiinteistön käyttöoikeuden yllä mainitusta muutoksesta, ja viimeistään kahden vuoden kuluttua sanotusta tapahtumasta, jollei hän siihen mennessä hae saatavansa maksua kiinnitetystä omaisuudesta ja ilmoita siitä rekisteriviranomaiselle.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Kiinnitetyn omaisuuden luovutus

Jos elinkeinonharjoittaja myy tai muutoin luovuttaa yrityskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden kokonaisuudessaan tai pääosin, yrityskiinnitys pysyy voimassa ja tuottaa etuoikeuden maksun saamiseen luovutetusta omaisuudesta ennen luovutuksensaajan omaisuuteen vahvistettua yrityskiinnitystä. Kiinnitys raukeaa kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun kiinnityksenhaltija sai tiedon luovutuksesta ja viimeistään kahden vuoden kuluttua luovutuksesta, jollei hän siihen mennessä hae saatavansa maksua kiinnitetystä omaisuudesta ja ilmoita siitä rekisteriviranomaiselle. Luovutettu omaisuus vapautuu kiinnityksestä kiinnityksenhaltijan saatavan tultua suoritetuksi tai kun kiinnityksenhaltija on luopunut perinnästä tai antanut vapautumiseen muutoin suostumuksensa.

10 §

Yrityksen luovutus

Jos elinkeinonharjoittaja luovuttaa yrityksen ja kaiken elinkeinotoimintaan kuuluvan omaisuuden, johon on vahvistettu yrityskiinnitys, yrityskiinnitys pysyy voimassa ja tuottaa etuoikeuden maksun saamiseen luovutetun yrityksen omaisuudesta ennen saatavaa, jonka vuodeksi vahvistettu kiinnitys on luovutuksensaajan ottama tai jolle hän on antanut suostumuksensa. Sama koskee yrityksen osan ja siihen kuuluvan sellaisen omaisuuden luovuttamista, johon on vahvistettu yrityskiinnitys rajoitettuna siten kuin 5 §:n 2 momentissa on säädetty.

Kiinnitys raukeaa kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun kiinnityksenhaltija sai tiedon luovutuksesta ja viimeistään kahden vuoden kuluttua luovutuksesta, jollei hän siihen mennessä hae saatavansa maksua kiinnitetystä

10 §

Yrityksen luovutus ja kiinnityksen vastattavaksi ottaminen

Kaupparekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja voi ottaa vastatakseen toisen elinkeinonharjoittajan hänelle luovuttamaan elinkeinotoimintaan kuuluvaan omaisuuteen vahvistettua yrityskiinnityksestä. Edellytyksenä vastattavaksi ottamiselle on elinkeinotoiminnan ja kaiken siihen kuuluvan kiinnityskelpoisen omaisuuden luovuttaminen sekä se, että luovutettuun omaisuuteen ja luovutuksensaajan omaisuuteen vahvistettujen yrityskiinnityksien haltijat antavat tähän suostumuksensa ja sopivat kiinnitysten keskinäisestä etuoikeudesta. Vastattavaksi ottamista on yrityskiinnityksen vastattavaksi ottavan elinkeinonharjoittajan haettava rekisteriviranomaiselta kolmen kuukauden kuluessa luovutuksesta. Vastattavaksi ottaminen tapahtuu, kun siitä tehdään merkintä yrityskiinnitysrekisteriin. Vastattavaksi ottamisen jälkeen yrityskiinnitys kohdistuu vastaanottajan kaikkeen yrityskiinnityskelpoiseen omaisuuteen.

Mitä 1 momentissa säädetään, on soveltuvin osin voimassa silloin kun kysymys on yrityksen osan ja siihen kuuluvan sellaisen omaisuuden luovuttamisesta, johon on vahvistettu yrityskiinnitys rajoitettuna siten kuin 5 §:n 2 mo-

Voimassa oleva laki

omaisuudesta ja ilmoita siitä rekisterinviranomaiselle.

Mitä 2 momentissa on säädetty, ei sovelleta, jos luovutuksensaaja ottaa vastatakseen kiinnitetystä saatavasta sekä ilmoittaa siitä kiinnityksenhaltijalle ja rekisteriviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa luovutuksesta.

11 §

Yrityksen jakaminen

Mitä 10 §:ssä on säädetty yrityksen luovutuksen vaikutuksesta yrityskiinnityksen pysyvyyteen, sovelletaan myös kun avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön jaosta taikka yksityisen elinkeinonharjoittajan perinnönjaossa tai omaisuuden osituksessa yritys sekä omaisuus, jota yrityskiinnitys koskee, siirtyy jollekin yhtiön tai kuolinpesän osakkaista, testamentinsaajalle tai elinkeinonharjoittajan puolisolle elinkeinotoiminnan jatkamista varten. Sama koskee yrityksen jakamista osakkaiden tai puolisolien kesken elinkeinotoiminnan jatkamista varten.

Jos 1 momentissa tarkoitettu jako tai ositus toimitetaan elinkeinotoiminnan lopettamiseksi, kiinnitys pysyy voimassa. Kiinnityksenhaltijan on kuitenkin oikeutensa säilyttämiseksi noudatettava, mitä 10 §:n 2 momentissa on säädetty.

12 §

Elinkeinonharjoittajaa koskevat muutokset

Elinkeinonharjoittajan yhtiömuodon muuttaminen ei vaikuta yrityskiinnityksen voimassaoloon eikä kiinnityksen tuottamaan etuoikeuteen. Sama koskee yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminimen muuttamista yhtiömuotoiseksi.

Tuomioistuin ei saa antaa lupaa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon, jos sulautuvista yhteisöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, ennen kuin sille on esitetty kiinnityksenhaltijain sopimus kiinnitysten järjestämisestä.

Ehdotus

mentissa säädetään. Vastattavaksi ottamisen edellytyksenä on lisäksi se, että kiinnitykset vastattavaksi ottamisen jälkeen täyttävät 5 §:n 3 momentissa säädetyt vaatimukset.

11 §

Elinkeinonharjoittajaa koskevat muutokset

Elinkeinonharjoittajan yhteisömuodon muuttaminen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan, aatteellisen yhdistyksen tai säätiön elinkeinotoiminnan muuttaminen harjoitettavaksi avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön muodossa ei vaikuta yrityskiinnityksen voimassaoloon eikä kiinnityksen tuottamaan etuoikeuteen, jos muutos merkitään rekisteriin kaupparekisterilain (129/79) 14 §:ssä säädetyn muutosilmoituksen perusteella. Sama koskee yrityskiinnityksen voimassaoloa ja etuoikeutta silloin kun yksityinen elinkeinonharjoittaja, aatteellinen yhdistys tai säätiö luovuttaa elinkeinotoiminnan ja kaiken siihen kuuluvan omaisuuden luovutuksensaajalle, joka tehtyään muutosilmoituksen jatkaa luovuttajan elinkeinotoimintaa.

Yrityskiinnityksen voimassaolosta ja kiinnityksen tuottamasta etuoikeudesta yhteisön sulautuessa on voimassa, mitä asianomaista yhteisöä koskevassa laissa säädetään.

12 §

Elinkeinonharjoittajan perinnönjako ja omaisuuden ositus

Kun elinkeinonharjoittaja, jonka omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, kuolee, yrityskiinnitys kohdistuu kuolinpesään kuuluvaan yrityksen kiinnityskelpoiseen omaisuuteen.

Jos yritys ja kaikki sen omaisuus, jota yrityskiinnitys koskee, elinkeinonharjoittajan perinnönjaossa tai omaisuuden osituksessa siirtyy jollekin kuolinpesän osakkaista, testamentinsaajalle tai elinkeinonharjoittajan puolisolle elinkeinotoiminnan jatkamista varten, yritys-

Voimassa oleva laki

Kun elinkeinonharjoittaja, jonka omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, kuolee, yrityskiinnitys kohdistuu kuolinpesään kuuluvaan kiinnityskelpoiseen omaisuuteen.

15 §

Velkojan oikeus välittömään maksuun

Velkoja saa hakea maksun kiinnitetystä omaisuudesta, vaikkei saatava olisikaan erään-
tynyt:

1) jos yritys tai sellainen yrityksen osa, jonka omaisuuteen yrityskiinnitys on vahvistettu, jae-
taan lopettaa toimintansa tai luovutetaan tai
vuokrataan toiselle taikka omaisuutta luovute-
taan vastoin 9 §:n 1 momentin säännöstä;

Ehdotus

*kiinnityksen pysyvyydestä on voimassa, mitä
11 §:n 1 momentissa säädetään. Jos jako tai
ositus toimitetaan elinkeinotoiminnan lopetta-
miseksi, kiinnitys pysyy voimassa. Kiinnityk-
senhaltijan on kuitenkin oikeutensa säilyttämi-
seksi noudatettava, mitä 9 §:n 3 momentissa
säädetään.*

1) jos sellaisen yrityksen tai yrityksen osan
toiminta, jonka omaisuuteen on vahvistettu
yrityskiinnitys, lopetetaan tai koko yritys tai
sen osa luovutetaan taikka yrityksen omaisuut-
ta luovutetaan 9 §:n 3 momentissa tarkoitetulla
tavalla tai vastoin 9 §:n 1 momentin säännöstä
taikka kiinnitetty omaisuus tulee kiinteistön
osaksi tai muutoin kiinteistökiinnityksen koh-
teeksi kelpaavaksi 4 §:n 2 momentissa tarkoite-
tulla tavalla;

Oikeus 1 momentissa tarkoitetun vaatimuk-
sen esittämiseen lakkaa, jollei velkoja kolmen
kuukauden kuluessa 1 momentissa mainitusta
sekasta tiedon saatuaan hae saatavaa velallisel-
ta. Silloin kun vaatimus perustuu yrityksen tai
yrityksen osan luovutukseen, jakamiseen tai
toiminnan lopettamiseen, vaatimus on esitettä-
vä 10 §:n 2 momentissa säädettyssä määräajas-
sa oikeuden menettämisen uhalla.

Oikeus saatavan perimiseen 1 momentin no-
jalla lakkaa, jollei kiinnityksenhaltija kolmen
kuukauden kuluessa 1 momentissa mainitusta
seikasta tiedon saatuaan hae saatavaa velalli-
selta. Silloin kun vaatimus perustuu 1 momen-
tin 1 kohtaan, vaatimus on esitettävä 9 §:n 3
momentissa säädettyssä määräajassa.

27 §

Yrityskiinnityksen poistaminen rekisteristä

Yrityskiinnitys poistetaan ilmoituksen perus-
teella rekisteristä elinkeinonharjoittajan lope-
tettua toimintansa konkurssin taikka selvitys-
tai suoritustilan johdosta.

27 §

Yrityskiinnityksen poistaminen rekisteristä

*Elinkeinonharjoittajan lopetettua toimintan-
sa konkurssin tai selvitys- tai suoritustilan joh-
dosta yrityskiinnitys poistetaan yrityskiinnitys-
rekisteristä sen jälkeen, kun toiminnan lopetta-
misesta tai yhteisön purkamisesta on tätä kos-
kevan ilmoituksen tai tiedonannon perusteella
tehty merkintä kaupparekisteriin. Avoimen yh-
tiön tai kommandiittiyhtiön selvitystilan joh-*

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

dosta saadaan yrityskiinnitys poistaa rekisteristä vain, jos selvitysmenettelyssä on noudatettu, mitä avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/88) 5 luvun 15 §:n 1—3 momentissa säädetään.

34 §

Elinkeinonharjoittajan tietojenantovelvollisuus

Elinkeinonharjoittaja, jonka omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan kiinnityksenhaltijalle yrityksen toiminnan lopettamisesta, yrityksen jakamisesta, luovuttamisesta tai vuokraamisesta sekä kiinnitettyä omaisuutta kohdanneesta 15 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tapahtumasta. Hänen on myös annettava kiinnityksenhaltijalle tämän pyynnöstä muutkin kiinnitettyä omaisuutta koskevat vakuuden arvon toteamiseksi tarpeelliset tiedot.

34 §

Kiinnityksenhaltijan oikeuden turvaaminen

Elinkeinonharjoittaja, jonka omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan kiinnityksenhaltijalle yrityksen tai sen kiinnitetyn osan toiminnan lopettamisesta, yrityksen tai sen osan tai yrityksen 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua omaisuuden luovuttamisesta, yrityksen sulautumisesta, elinkeinonharjoittajaa koskevista 11 §:ssä tarkoitetuista muutoksista, kiinnitettyä omaisuutta kohdanneesta 15 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tapahtumasta sekä muista kiinnityksenhaltijan oikeuteen olennaisesti vaikuttavista tapahtumista yrityksessä. Hänen on annettava kiinnityksenhaltijalle tämän pyynnöstä myös muut kiinnitettyä omaisuutta koskevat vakuuden arvon toteamiseksi tarpeelliset tiedot.

Jos ulosottomies harkitsee, että on vaara yrityskiinnityksen kohteena olevan omaisuuden hävittämisestä, pois viemisestä, luovuttamisesta tai muusta hukkaamisesta kiinnityksenhaltijan oikeutta loukatun, ulosottomiehen on kiinnityksenhaltijan hakemuksesta viipymättä ja tilanteen vaatiessa vastapuolta kuulematta turvattava panttina olevan omaisuuden säilyminen tarpeellisessa määrin. Turvaamistoimenpiteistä on muutoin soveltuvien osin voimassa, mitä ulosottolain 7 luvussa ja 9 luvun 1 §:ssä säädetään turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta, lakkaamisesta ja muutoksenhausta. Kiinnityksenhaltijan on kuuden viikon kuluessa turvaamistoimenpiteestä haettava saatavansa maksua niin kuin ulosottolain 7 luvun 11 §:ssä säädetään uhalla, että turvaamistoimenpide muuten raukeaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneen kiinnitetyn omaisuuden luovutuksen, yrityksen luovutuksen sekä elinkeinonharjoittajaa koske-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

van 11 §:ssä tarkoitetun muutoksen vaikutus yrityskiinnitykseen määräytyy tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

2.**Laki****kaupparekisterilain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/79) 18 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetulla lailla (390/88), uusi 4 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

18 §

Rekisteriviranomainen ei saa merkitä elinkeinotoimintaa lopetetuksi tai yhteisöä purkautuneeksi rekisteriviranomaiselle tehdyn ilmoituksen tai tiedonannon perusteella, jos elinkeinonharjoittajan omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnitys, ennen kuin yrityskiinnitys on kuolettu tai yrityksen luovutuksensaaja on ottanut vastatakseen kiinnityksestä yrityskiinnityslain 10 §:n mukaisesti, jollei kysymys ole yrityskiinnityslain (634/84) 27 §:n 1 momentissa tarkoitusta ilmoituksesta tai tiedonannosta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .*

3.

Laki

avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 8 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetun lain (389/88) 8 luvun 6 §:n 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 luku

**Yhtiömuodon muuttaminen ja yhtiöiden
sulautuminen**

6 §

Sulautuminen

Jos sulautumiseen osallisista yhtiöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnityslaisissa (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, sulautuvan yhtiön varat ja velat eivät siirry vastaanottavalle yhtiölle eikä sulautumisesta tehdä kaupparekisteriin merkintää ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten järjestämisestä.

Jos *sulautuvan yhtiön* omaisuuteen on vahvistettu yrityskiinnityslaisissa (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, sulautuvan yhtiön varat ja velat eivät siirry vastaanottavalle yhtiölle *ennen kuin sulautumisesta on tehty merkintä kaupparekisteriin. Merkintää sulautumisesta ei saa tehdä, jos sulautumiseen osallisista yhtiöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yrityskiinnitys, ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä yrityskiinnitysrekisteriin.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____.

4.

Laki

osakeyhtiölain 14 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/78) 14 luvun 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (643/84), sekä *lisätään* 14 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 24 päivänä elokuuta 1984 annetulla lailla ja 5 päivänä elokuuta 1983 annetulla lailla (687/83), uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 luku

Sulautuminen ja osakkeiden lunastaminen tytäryhtiössä

5 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity, yhtiöiden on haettava sulautuvan yhtiön kotipaikan tuomioistuimen tai, 2 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa, vastaanottavalle yhtiölle yhtiöjärjestyksessä määrätyn kotipaikan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys sopimuksen hyväksymisen rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Muutoin on vastaavasti sovellettava, mitä 6 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa on siinä tarkoitetusta tapauksesta säädetty. *Yrityskiinnityksen luvan myöntämiselle asettamista edellytyksistä säädetään yrityskiinnityslaisissa (634/84).* Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle.

5 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity, yhtiöiden on haettava sulautuvan yhtiön kotipaikan tuomioistuimen tai, 2 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa, vastaanottavalle yhtiölle yhtiöjärjestyksessä määrätyn kotipaikan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys sopimuksen hyväksymisen rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Muutoin on vastaavasti sovellettava, mitä 6 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa on siinä tarkoitetusta tapauksesta säädetty. Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle.

Jos sulautumiseen osallisista yhtiöistä useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yrityskiinnityslaisissa (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, ei sulautumisesta saa tehdä kaupparekisteriin merkintää ennen kuin kiinnityksen haltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakemuksen perusteella tehty merkintä yrityskiinnitysrekisteriin.

*Tämä laki tulee voimaan
kuuta 19 .*

päivänä

5.

Laki**osuuskuntalain 154 ja 155 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain (247/54) 154 §, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (644/84), sekä *lisätään* 155 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

154 §

Oikeuden on kehotettava kuulutuksella kaikkia velkojia, jotka haluavat varata itselleen oikeuden saada saamisista maksun purkautuvalta osuuskunnalta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti oikeudelle määräpäivänä kolmen kuukauden kuluttua. Kuulutus on heti pantava nähtäville oikeuden ilmoitustaululle ja oikeuden toimesta julkaistava virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kaksi ja toisen kerran viimeistään kuukautta ennen paikatulopäivää. Kuulutuksesta *on oikeuden toimesta* erikseen *annettava* tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille. Jos esitetään selvitys, että velkojat, jotka ovat tehneet edellä mainitun varauksen, ovat saaneet maksun saamisistaan tai että saamisista on asetettu oikeuden hyväksymä vakuus, on oikeuden annettava suostumus sulautumiseen. *Yrityskiinnityksen suostumuksen antamiselle asettamista edellytyksistä säädetään yrityskiinnityslaissa (634/84).*

154 §

Tuomioistuimen on kehotettava kuulutuksella kaikkia velkojia, jotka haluavat varata itselleen oikeuden saada saamisista maksun purkautuvalta osuuskunnalta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti *tuomioistuimelle* määräpäivänä kolmen kuukauden kuluttua. Kuulutus on heti pantava nähtäville *tuomioistuimen* ilmoitustaululle, ja se on julkaistava virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kaksi ja toisen kerran viimeistään kuukautta ennen paikatulopäivää. *Tuomioistuimen* on annettava kuulutuksesta erikseen tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille.

Jos esitetään selvitys, että velkojat, jotka ovat tehneet *1 momentissa* mainitun varauksen, ovat saaneet maksun saamisistaan tai että saamisista on asetettu *tuomioistuimen* hyväksymä vakuus, on *tuomioistuimen* annettava suostumus sulautumiseen.

155 §

Jos sulautumiseen osallisista osuuskunnista useamman kuin yhden omaisuuteen on voimassa yrityskiinnityslaissa (634/84) tarkoitettu yrityskiinnitys, ei sulautumisesta saa tehdä kaupparekisteriin merkintää ennen kuin kiinnityksenhaltijat ovat sopineet kiinnitysten etuoikeudesta ja etuoikeuden järjestämisestä on hakeumuksen perusteella tehty merkintä yrityskiinnityrekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 ____.

6.

Laki**ulosottolain 5 luvun 8 a ja 10 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain 5 luvun 8 a §:n 3 momentti ja 10 a §, sellaisina kuin ne ovat 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (636/84), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

**Ulosmitatun omaisuuden rahaksi
muuttamisesta**

8 a §

Jos yrityksen omaisuus myydään yhtenä kokonaisuutena, kiinnityksenhaltija saa jättää saatavansa omaisuuteen kiinnitetyn, jos hän ennen kauppahinnan jakamista ilmoittaa siitä ja ostaja ottaa vastatakseen saatavasta.

10 a §

Kun sellaisen irtaimen omaisuuden huuto-kauppa, johon on vahvistettu yrityskiinnitys, on saanut lainvoiman ja kauppasumman jako on toimitettu, huutokaupan toimittajan on ilmoitettava patentti- ja rekisterihallitukselle myymisestä sekä huutokaupassa 8 a §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla pysytetyistä kiinnityksistä. Huutokaupan toimittajan on tehtävä ilmoitus myös sellaisen saatavan perimiseksi toimitetun ulosmittauksen perääntymisestä, jonka vakuudeksi on vahvistettu yrityskiinnitys.

Jos yrityksen *koko* omaisuus myydään yhtenä kokonaisuutena, *ostaja voi ottaa vastatakseen myytyyn omaisuuteen kiinnitetystä saatavasta yrityskiinnityslain 10 §:ssä säädettyin edellytyksin ja vaikutuksin, jos kiinnityksenhaltija ennen kauppahinnan jakamista ilmoittaa tähän suostuvansa.*

10 a §

Kun sellaisen irtaimen omaisuuden huuto-kauppa, johon on vahvistettu yrityskiinnitys, on saanut lainvoiman ja kauppasumman jako on toimitettu, huutokaupan toimittajan on ilmoitettava patentti- ja rekisterihallitukselle myymisestä ja siitä mitä kauppasumman jaossa on kertynyt kiinnityksenhaltijoille. Huutokaupan toimittajan tulee tehdä kiinnitettyyn panttivelkakirjaan merkintä suorituksesta. Kun kiinnityksenhaltijan saatava tulee suoritetuksi panttivelkakirjan täyteen määrään, huutokaupan toimittajan on liitettävä ilmoitukseen panttivelkakirja kiinnityksen kuolettamiseksi.

Kun ostaja ottaa vastatakseen kiinnitetystä saatavasta 8 a §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, huutokaupan toimittajan on ilmoitettava tästä patentti- ja rekisterihallitukselle yrityskiinnitysrekisteriin merkitsemistä varten. Huutokaupan toimittajan on tehtävä panttivelkakirjaan merkintä vastattavaksi ottamisesta.

Huutokaupan toimittajan on tehtävä ilmoitus sellaisen saatavan perimiseksi toimitetun ulosmittauksen perääntymisestä, jonka vakuudeksi on vahvistettu yrityskiinnitys.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Asetus

yrityskiinnitysasetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä

muutetaan 30 päivänä syyskuuta 1985 annetun yrityskiinnitysasetuksen (778/85) 3 §:n 3 momentti, 6 §:n 3 momentti, 12 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta ja 2 momentti, 13 §:n 3 momentti ja 14 § seuraavasti:

3 §

Asian laatu ilmaistaan merkitsemällä, koskeeko hakemus kiinnityksen vahvistamista, kiinnityksen laajentamista, kiinnitysten yhdistämistä, kiinnityksen kuolettamista, kiinnitysten keskinäisen etuoikeusjärjestyksen muuttamista vai kiinnityksen vastattavaksi ottamista.

6 §

Asiakirjavihkot arkistoidaan asianumeron mukaisessa järjestyksessä.

12 §

Muistutustietoina merkitään rekisteriin:

3) kiinnitettyyn omaisuuteen kohdistettu ulosmittaus, takavarikko, myymis- ja hukkaamiskielto tai kiinnitetyn omaisuuden huutokauppa taikka elinkeinonharjoittajan omaisuuden hakeminen ja luovuttaminen konkurssiin tai päätös elinkeinonharjoittajan selvitys- tai suoritusstilasta sekä näitä tietoja koskevat muutokset;

7) yrityskiinnityslain 4 §:n 2 momentissa, 9 §:n 3 momentissa tai 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus saatavan hakemisesta;

Kun 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua merkintää on muutettu, rekisteriviranomaisen on ilmoitettava tästä rekisteriin merkitylle aikaisemmalle panttivelkakirjan haltijalle ja jälkipanttiin saajalle. Kun tehdään 1 momentin 7 kohdan mukainen ilmoitus, siinä on yksilöitävä kiinnitys, jonka perusteella ilmoitus on tehty, mainittava maksettavaksi haetun saata-

van määrä, ilmoitettava milloin haaste tai muu hakemus on jätetty tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle sekä esitettävä näistä selvitys.

13 §

Kiinnitysten etuoikeuden järjestämistä kiinnityksenhaltijain sopimusta vastaavaksi yhteisöjen sulautuessa on haettava noudattaen soveltuvien osin mitä kiinnitysten keskinäisen etuoikeuden muuttamisesta säädetään.

14 §

Merkintä kiinnityksen vastattavaksi ottamisesta tehdään omaisuutta luovuttaneen ja kiinnityksen vastattavaksi ottaneen elinkeinonharjoittajan rekisteritietoihin. Tiedot vastattavaksi otetusta kiinnityksestä ja kiinnitystä koskevista muistutustiedoista siirretään kiinnityksen vastattavaksi ottaneen rekisteritietoihin.

Merkintä 12 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisesta ilmoituksesta tehdään omaisuutta luovuttaneen ja omaisuutta saaneen kaupparekisteriin merkityn elinkeinonharjoittajan rekisteritietoihin tai sen elinkeinonharjoittajan rekisteritietoihin, jonka omaisuus on tullut yrityskiinnityslain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla kiinteistökiinnityksen piiriin kuuluvaksi.

Merkintä 2 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta poistetaan yrityskiinnitysrekisteristä saatavan tultua maksetuksi, perinnän rauettua tai kun kiinnityksenhaltija antaa siihen suostumuksensa tai merkintä on menettänyt muutoin merkityksensä.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

